

INFORME 6/05, DE 29 DE JUNY DE 2005

SERVEIS PROFESSIONALS DE PROCURADOR DELS TRIBUNALS. REPRESENTACIÓ JUDICIAL DEL CONSELL DE MALLORCA. ÀMBIT D'APLICACIÓ A AQUESTS CONTRACTES DE LA LEGISLACIÓ DE CONTRACTES DE LES ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES

ANTECEDENTS

La presidenta del Consell de Mallorca eleva un escrit de petició d'informe a aquesta Junta Consultiva de Contractació Administrativa, que diu així:

“La secretària general de Vicepresidència primera va trametre a Intervenció una relació de factures, perquè siguin pagades, emeses per la procuradora Maria Lluïsa Vidal Ferrer, per serveis de representació judicial del Consell.

En data 29 d'abril la interventora general va retornar aquesta relació mitjançant ofici, al qual feia constar que, atesos els antecedents de despesa dels anys anteriors per aquest mateix concepte amb la professional esmentada, era necessària la tramitació prèvia d'un expedient de contractació.

El secretari tècnic de Vicepresidència primera va trametre a Intervenció l'informe emès pel lletrat en cap del Consell, de data 5 de maig, que respecte d'això diu que aquest és un cas de designació professional regit per la Llei orgànica del poder judicial (LOPJ).

En contestació a l'informe esmentat, la interventora general va emetre informe en data 12 de maig, al qual diu en essència que si bé la designació del procurador professional és regida per la LOPJ, la seva contractació ha de ser prèvia a aquesta designació i, com a tal, ha de regir-se per la Llei de contractes de les administracions públiques.

El secretari tècnic de Vicepresidència primera va remetre novament a Intervenció l'informe emès pel lletrat en cap del Consell, en data 24 de maig, al qual dóna per reproduïdes les consideracions recollides en l'anterior informe de 5 de maig i manifesta discrepància amb el contingut de l'informe de la interventora de 12 de maig.

Així la qüestió sobre la qual hi ha discrepància és si aquests tipus de serveis professionals estan o no inclosos a l'àmbit d'aplicació de la legislació de contractes de les administracions públiques.

Atès allò que disposa la disposició addicional segona del Decret 147/2000, de 10 de novembre (BOIB núm. 147, de 18 de novembre de 2000) pel que fa a la legitimació per formular sol·licitud d'informe a la Junta Consultiva de Contractació Administrativa, us deman que la Junta Consultiva de Contractació Administrativa emeti informe sobre els termes plantejats.

Us tramet, adjunts, els informes jurídics relacionats amb aquesta sol·licitud.”

PRESSUPÒSITS D'ADMISSIBILITAT

1. En aquesta sol·licitud d'informe queda complert el requisit de la legitimació activa, atès que la disposició addicional segona del Decret de la CAIB 147/2000, de 10 de

novembre, faculta els presidents dels consells Insulars perquè puguin demanar informes.

2. A l'escrit de petició d'informe esmentat s'adjunta un informe jurídic (del lletrat cap del Consell de Mallorca), amb el qual se satisfà l'exigència de l'article 16 del Reglament d'organització i funcionament d'aquesta Junta, aprovat pel Consell de Govern de la CAIB, de data 10 d'octubre de 1997.

3. La documentació aportada amb la sol·licitud d'informe és suficient per poder emetre'l, amb la qual cosa donen els pressupostos d'admissibilitat.

CONSIDERACIONS JURÍDIQUES

PRIMERA. Davant la discrepància sorgida en el si de l'òrgan consultant sobre quina és la normativa aplicable a la contractació dels serveis professionals d'un procurador dels tribunals a fi que ostenti la representació del Consell de Mallorca en els conflictes en què sigui aquest part, la presidenta d'aquest òrgan administratiu ha plantejat el dubte de si aquest tipus de serveis professionals està o no inclòs en l'àmbit d'aplicació de la legislació de contractes de les administracions públiques.

SEGONA. Abans de donar resposta concreta a la qüestió plantejada, és necessari determinar el règim jurídic aplicable a la representació i defensa de l'Administració pública en l'actualitat.

Aquest, amb caràcter general, està clarament expressat en l'article 551 de la Llei orgànica 6/1985, d'1 de juliol del poder judicial que en el punt 3 estableix literalment: *“la representació i defensa de les comunitats autònomes i la dels ens locals correspon als lletrats que serveixin en els serveis jurídics d'aquestes administracions públiques, tret que designin advocat col·legiat que els representi i defensi. Els advocats de l'Estat podran representar i defensar les comunitats autònomes i els ens locals en els termes continguts en la Llei 52/1997, de 27 de novembre, d'assistència jurídica a l'Estat i institucions públiques i la seva normativa de desenvolupament”* (article afegit per la LO 19/2003, de 27 de desembre).

Quant a l'Estat, la seva assistència jurídica és regulada en l'apartat primer del mateix article anterior i en la Llei 52/1997, de 27 de novembre abans indicada, i pel que fa a la nostra comunitat autònoma, és el capítol II del títol VI “Serveis jurídics” de la Llei 3/2003, de 26 de març, de règim jurídic de l'Administració de la comunitat autònoma, el que ho regula.

De l'examen de la resta de la legislació processal només la contenciosa administrativa parla de la representació i defensa de l'Administració pública. Diu textualment l'article 24 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, de la jurisdicció contenciosa administrativa que: *La representació i defensa de les administracions públiques i dels òrgans constitucionals es regeix pel disposat en la Llei orgànica del poder judicial i en la Llei d'assistència jurídica a l'Estat i institucions públiques, així com en les normes que sobre la matèria i en el marc de les seves competències hagin dictat les comunitats autònomes.”*

La legislació d'enjudiciament civil, la penal i la laboral, no regulen res sobre això, per la qual cosa cal ajustar-se al que sí determina la contenciosa administrativa, o sia a l'establert amb caràcter general en la Llei orgànica del poder judicial i les seves

normes de desenvolupament (Llei d'assistència jurídica de l'Estat per a l'Estat; Llei 3/2003 de 26 de març LRJACA).

El Consell de Mallorca sembla que no ha establert normativa especial en relació amb la seva representació i defensa, i això a pesar dels múltiples litigis en què es veu involucrat com a conseqüència de l'increment d'activitat per les transferències de funcions des de la comunitat autònoma, conseqüentment li és d'aplicació l'establert amb caràcter general per a totes les administracions, o sigui, que la representació i defensa dels seus interessos en tota classe de litigis en els quals es trobi involucrat el Consell de Mallorca correspondrà als lletrats que serveixin en els seus serveis jurídics, llevat que es designi advocat col·legiat que ho representi o defensi.

De l'anterior, s'ha d'indicar que no és necessària la designació d'advocat, i menys procurador dels tribunals, per a la representació i defensa, que aquesta es pot dur a terme a través dels propis lletrats del Consell de Mallorca. Però això és matèria que no s'ha d'examinar en aquest informe ja que queda fora de l'àmbit d'actuació d'aquesta Junta en no ser tema contractual, deixant per a altres òrgans competents el seu desenvolupament i anàlisi d'un tema tan estructural i organitzatiu com és el dels serveis jurídics del Consell de Mallorca.

TERCERA. Tal com ha quedat exposat, el Consell de Mallorca pot optar entre la representació i defensa jurídica a través dels seus lletrats, o bé designar un advocat o advocats col·legiats que el representin. La qüestió es planteja en aquest punt amb la paraula "designar" que empra el legislador per a l'ús dels serveis jurídics externs a l'Administració pública.

En cap cas legal, ni en la doctrina ni la jurisprudència que consti a aquesta Junta, s'ha formulat un estudi, opinió, investigació o interpretació del terme utilitzat pel legislador de la Llei orgànica del poder judicial per al supòsit que l'Administració autonòmica o local utilitzi els serveis d'advocat col·legiat que no formi part dels propis serveis jurídics, ens referim a la paraula "designar", ni de si amb la utilització de la paraula "advocat" podem interpretar que s'està referint indistintament a advocat o procurador o ambdues coses alhora.

Caldrà acordar que el verb "designar", tant jurídicament com gramaticalment, significa assenyalar o destinar a una persona per a determinat fi, en aquest cas, la representació i defensa a canvi d'uns honoraris o aranzels. Suposa doncs, un fet jurídic en el sentit que genera efectes jurídics tant per a l'Administració que designi (pagament d'honoraris), com per al designat (la representació i defensa de l'Administració autonòmica). Estam, doncs, amb tota claredat davant un contracte *stricto sensu*.

Referent a això, l'informe del lletrat en cap del Consell de Mallorca manté que la relació entre Administració i professional de la justícia es basa en la confiança que inspira el procurador triat al Consell; a més s'ignora el nombre de plets que es varen promoure ni l'import dels honoraris o aranzels que va percebre el procurador. El lletrat afegeix en l'informe que, a més, els seus aranzels estan fixats com a obligat compliment per als procuradors dels tribunals. Tot això realment cert però, com es veurà, gens determinant de la qualificació o no d'aquesta relació de serveis com a contracte administratiu i, per tant, sotmès a la Llei de contractes de les administracions públiques.

QUARTA. Arribats a aquest punt de l'informe, correspon determinar la naturalesa contractual d'aquesta relació jurídica, de quin tipus de contracte estam parlant i de si hi concorre el qualificatiu d'administratiu, ja que és sotmès a l'àmbit d'aplicació de la Llei de contractes de les administracions públiques.

L'article 3r de la LCAP assenyala quins negocis i contractes, en els quals és part l'Administració pública, queden fora de l'àmbit d'aplicació de la Llei, i el contracte d'assistència jurídica no hi figura. D'igual manera, l'article 5 del mateix cos legal, com que classifica els contractes en què sigui part l'Administració pública (els de caràcter administratiu, els de caràcter privat), no fa especial referència a cap objecte concret determinat de contracte sinó que els engloba en diversos grups generals (obres, gestió de serveis públics, subministrament, concessió d'obra pública i els de consultoria i assistència o de serveis administratius especials o privats). Per això cal ajustar-se a la naturalesa de l'activitat a contractar i enquadrar-la dins un dels grups que hem indicat dins el parèntesi i en el nostre cas el grup serà, sense cap dubte, el que engloba els contractes administratius de consultoria i assistència.

Del text anterior cal afirmar que estam, doncs, davant un contracte administratiu de consultoria i assistència per la qual cosa cal examinar l'articulat que regula de manera específica aquesta figura contractual per esbrinar si, d'alguna manera, es fa referència al contracte d'assistència jurídica (representació i defensa jurídica) de forma concreta.

CINQUENA. La LCAP regula el contracte de consultoria i assistència en el títol IV i en l'article 196, punt 2n, defineix el que s'ha d'entendre per aquest tipus de contractes dins els quals té plena cabuda el d'assistència jurídica.

Diu textualment l'article 196 2, b), 4a, que són contractes de consultoria i assistència aquells que tinguin per objecte:

“b) dur a terme, en col·laboració amb l'Administració i sota supervisió seva, les prestacions següents:

4a. Qualsevol altres prestacions directament o indirecta relacionades amb les anteriors (amb les dels apartats 1, 2 i 3 d'aquest epígraf b) del punt 2. de l'article) i en les quals també predominin les de caràcter intel·lectual, en particular els contractes que l'Administració formalitzi amb professionals, en funció de la seva titulació acadèmica”.

És a dir, l'objecte del contracte ha de consistir en prestacions dutes a terme en col·laboració amb l'Administració i sota supervisió seva, en les quals predomini el caràcter intel·lectual i que els professionals ho siguin en funció de la titulació acadèmica.

Consideram que el contracte objecte de la consulta encaixa en els dos supòsits o premisses prevists en l'article abans esmentat 196.2.b), 4a de la LCAP.

Però és l'article 198 de la LCAP que regula la durada d'aquest tipus de contractes, cosa que ens aclareix la naturalesa juridicoadministrativa del contracte que ens ocupa, ja que en el punt 4a s'assenyala de manera expressa :

“Els contractes per a la defensa jurídica i judicial de l'Administració tendran la durada precisa per atendre adequadament les seves necessitats.”

De tot l'anterior, cal afirmar que els contractes que dugui a terme l'Administració pública, en aquest cas, el Consell de Mallorca, amb procurador i/o advocats per a la seva representació i defensa tendran la naturalesa de contractes administratius de consultoria i assistència amb la particularitat del termini de durada, que no serà el general d'aquesta mena de contractes, sinó el necessari per atendre adequadament les necessitats de l'administració contractant.

CONCLUSIÓ

La designació de procurador dels tribunals per part del Consell de Mallorca per a la seva representació en judici constitueix un contracte administratiu de consultoria i assistència i, per tant, plenament sotmès al Reial decret legislatiu 2/2000, de 16 de juny, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de contractes de les administracions públiques i a les normes que s'hi desenvolupen.